

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quæ, & qualiter, & à quibus beneficia vniri possunt spectator iure
communi. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

pelluntur in subsidium, Gonz supra, n. 154

10 Quae dicta sunt de beneficiis vnici aequè principaliter procedunt, cum vniantur ad vitam; quia haec vnio non extinguit ritum beneficii, sed illius retentionem cum alio concedit, Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 38.

11 Sed inquires; vnde cognoscendum sit vnionem factam esse accessorie, vel aequè principaliter, Respondeo, inspiciendum primo esse tenorem vnionis, si enim rescriptum dicat, illud & illud beneficium vnimus, vnio est aequè principalis: si autem dicatur, tale beneficium illi beneficio vnimus, & incorporamus, vnio est facta accessorie. Quod si ex verbis vnionis id colligi non potest, spectandam est quod beneficium sit magis dignum & illud iudicandum est esse principale vnium, & minus dignum esse tantum accessorie, quia magis dignum trahit ad minus dignum, quod in dubiis, de consecra. Eccles. vel altaris: si vero beneficia aequalia apparent, attendi debet an ex vno beneficio tantum denominatio processit, & illud iudicabitur principale vnium aliud accessorie; cum in hac aequalitate sola vnio accessoria causa esse possit huius denominationis. Item attendi debet vsus, & consuetudo, quae est optima legum interpret. Verum si adhuc res dubia sit, praesumendum est vnionem aequè principaliter factam esse, & non accessorie. Quia semper praesumptio sumi debet vt ritus beneficii c. ne utatur, non vt extingatur, c. Abbate, de verbor. signif. vide Goslam in clem. 2. de praebend. verbo Ecclesiam Felix in c. nostra de rescrip. sub. n. 30. & c. rursus in c. 6. & 7. de conscrip. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 55. Gonz. gl. 5. §. 7. à n. 127.

12 Aduerendum tamen est cum Garcia supra n. 55, praebendas canonicas annexas dignitatibus Ecclesiarum Cathedralium, & collegiatarum non esse ita accessorie annexas, vt earum ritui extincti sint cum vere illas possidentes canonicorum titulum retineant, & vocem in capitulo habeant, aliaque munia exerceant, quae exerceat, si solum canonici existerent; quod est manifestum signum illam vnionem non esse in re accessoriam, sed principalem, idque a fortiori constat ex eo quod cum alia simili praebenda comparati non possunt

§. II.

Quae, & qualiter, & a quibus beneficia vniri possunt spectato iure communi

- 1 Cathedralis Ecclesia, & earum prima dignitas, praecipue in collegiatis à solo pontifice vniri possunt.
- 2 Episcopus omnia beneficia sua diocesis non excepta vniri vnire potest vnire beneficia ad Sedem apostolicam deuoluta.
- 3 Limitatur, ne procedat in beneficiis deuolutis ob propriam negligentiam.
- 4 Dicendum de beneficiis reseruatis, duplici limitatione apposta.
- 5 Quibus vnire Episcopus beneficia potest.
- 6 Non potest facere vniones ad vitam.
- 7 An alius praeter Pontificem, & Episcopum competat potestas vnionis.
- 8 Vicarius Episcopi hanc potestatem non habet.
- 9 Quid si vicario data sit potestas conferendi beneficia cum clausula generali; & ad omnia requiruntur speciale mandatum.
- 10 Quid de capitulo Sede vacante, censent aliqui non habere hanc potestatem. Probabilis est oppositum.
- 11 Fit factis contrariis fundamentis.
- 12 Non debet sibi beneficia vnire.
- 13 De legato à latere plures negant hanc potestatem habere.
- 14 Probabilis est oppositum.
- 15 Satis contrariis.
- 16 Quid de Archiepiscopo.
- 17 Quid de Abbatibus, aliisque Pralatis iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus.
- 18 Causa ad vnionem requisita est necessitas, vel utilitas Ecclesiae.
- 19 Huius causa cognitionem debet Pralatus permittere ad vnionem.
- 20 Debent vocari hi quorum interest, alias erit nulla.
- 21 Vocandus est patronus siue laicus siue Ecclesiasticus, collator seu elector.
- 22 Rector beneficii vocandus non est neque item est vocandus defensor si vnio facienda est tempore vacationis.
- 23 Accedere debet consensus capituli Cathedralis Ecclesiae in vnione ab Episcopo facta, sed non à legato.
- 24 Qualiter Episcopus ab hac obligatione excusari potest.
- 25 Debeatne praecedere hic consensus vnionem, alij negant, verius est tempore vnionis adesse debere.
- 26 Differentia inter alienationem, & vnionem.
- 27 Expressum debet verus valor beneficii vnionis, & eius cui est facienda vnio.
- 28 Non requiritur tractatus exposulatus in alienatione rerum Ecclesiae.

ET quidem omni iure certum est, solum Pontificem posse vnire Cathedralis Ecclesiae, & temporis. c. 6. q. 1. cap. sicut

vnire, de excessib. pralat. Idem est de prima dignitate in Ecclesia Cathedrali, & principali in collegiatis; quia earum prouisio soli Pontifici competit. Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 6. Hoieda, 2. p. de incompatibilit. benef. c. 2. n. 7. in decal. 29. n. 150. in fine.

2 Episcopus vero potest spectato iure communi omnia beneficia suae diocesis non excepta vnire: ex dicto c. sicut vnire ibi, sicut vnire Episcopi, atque potestati subicere aliens ad san-ctum pontificem pertinere dignoscitur, ita ad Episcopum Ecclesiam suam suae diocesis vnio, & subiectio eorundem & tradunt omnes. Appello beneficia non excepta, quae prouisioni ordinariorum subiciuntur, exempta, quae extra illorum prouisionem sunt.

Hinc videbatur inferri, non posse Episcopum beneficia ad Sedem Apostolicam deuoluta aut reseruata, seu alijs affecta vnire, quia eorum prouisio Sedi Apostolicae competit.

3 Sed dicendum est, optime posse Episcopum beneficia ad Sedem Apostolicam deuoluta vnire, vt statim vnio habeat effectum, sed vt habeat effectum post primam vacationem: sic Abbas in c. sicut vnire, de excessib. pralat. n. 6. & ibi Antonius, n. 100. Marian. senior. à n. 67. usque ad 70. Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 15. Gön. zal. gloss. §. 7. n. 136. Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 92. Th. Säch. 1. 7. in decal. 29. n. 149. Aug. Barbof. allegat. 66. n. 15. & alij apud ipsos. Priorem partem nempe posse Episcopum beneficia deuoluta vnire sic probo, Quia deuolutio solum praestat, vt beneficia illa vice à pontifice prouideantur, non autem impedit Episcopum, quia de ipsis beneficiis, disponat, dispositione supra dictam prouisionem Pontificiam non impedit; vnio quae effectum sortitura non sit, quouique denuo beneficium vacet, non impedit Apostolicam prouisionem. Ergo haec vnio fieri potest. Secundam partem conclusionis, nempe vnionem non esse habitum effectum, quouique denuo beneficium vacet, hac ratione manifesto, Nam Episcopus tollere non potest ius alteri quaesitum sed titulo deuolutionis habet Pontifex ius quaesitum beneficia deuoluta conferendi. Ergo hoc ius tollere Episcopus non potest. At si vnio haberet effectum antequam Pontifex prouideret, tolleretur Episcopus à Pontifice ius quaesitum, si quidem facta vnione extinguatur beneficium, & incapax est prouisionis. Ergo ante collationem Pontificiam non potest vnio habere effectum, facta vero collatione Pontificia prouisio est ius quaesitum firmum, & irrevocabile. Ergo impedit non potest per vnionem: Ergo vnio habere non potest effectum, quouique ius illud quaesitum amittatur & consequenter quouique beneficium denuo vacet.

4 Videtur tamen limitanda conclusio, vt procedat in beneficiis deuolutis ob negligentiam ignorantiam, vel absentiam praedecessorum; secus si ob Propriam Episcopi negligentiam deuoluta fuerint. In penam enim propriae negligentiae videtur non solum prouisio, sed quilibet beneficii dispositio interdici. re videatur vnio prouisionem sibi interdiciam compensare, sic Reb. prax. tit. de deuolutionib. n. 31. praxis Episcopalis. 2. p. verbo vnio. §. 8. August. Barbofa alleg. 66. num. 16.

5 Idem quod dictum est de beneficiis deuolutis, dicendum est de reseruatis; posse inquam Episcopum illa vnire dummodo vnio effectum non habeat quouique reseruatio cesserat: quae ita aequè de deuolutis, ac de reseruatis loquuntur Doctores, n. 2. re-lati, duplici tamen limitatione apposta prima ne reseruatio sub verbis adeo generalibus fiat, vt ceterum Pontifex quilibet beneficii dispositionem sibi reseruare. Vt si dicat, tale beneficium nostrae dispositioni, ordinationi quae reseruamus: hac enim reseruatione ceterum non solum beneficii collationem, sed quilibet de illo dispositionem aliis interdici. re: sic Abbas in dicto c. sicut vnire n. 7. & ibi Alex. de Nouo in addit. Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 6. Sanch. l. 7. c. 29. n. 150. Secunda, ne reseruatio perpetua sit: nam haec impedit vnionis effectum: durante namque reseruatione vnio effectum habere non potest. Ergo si reseruatio perpetua sit namquam vnio effectum habeat ac proinde inutiliter fiet. Non igitur fieri potest: sic Hoieda de incompatib. benef. c. 2. p. c. 2. n. 7. Sanch. illo num. 150. in fine.

6 Vnionem autem facere potest Episcopus cum aliis beneficiis c. sicut vnire de excessib. pralat. exposuisti de praebend. cum monasteriis & locis religionum c. consultationib. c. pastoralis de donationib. clem. si vna de rebus Eccles. non alienandis cap. si Episcopus 12. q. 2. & tradunt post alios antiquiores, quos allegant Felix. in nostra. n. 42. de rescrip. Azor. lib. 6. c. 28. quest. 19. Garc. 12. part. de benef. c. 2. n. 77. Sanch. lib. 7. in decalog. c. 29. n. 148. Quod verum est quamuis illud monasterium, cui sit vnio exemptum sit. Sanch. & Garc. supra. Tam denique vnire potest fabricae Ecclesiae etiam cathedralis; quia est locus pius, & religiosus. Garc. alijs relatis, n. 79. Nunquam tamen vnire potest mensae Episcopali, aut capitulari, ne ius sibi dicat, & in facto proprio auctoritatem preter, deciditur expressè clem. si vna de rebus Ecclesiae aliena vel non, & tradunt ibi doctores, Barbofa allegat. 66. n. 30. Garc. 12. p. c. 2. n. 166. & seqq. Bene tamen poterit singulorum praebendis beneficia vnire; quia inde non inferitur vnionem factam esse capitulo. Quia aliud est capitulum aliud singuli de capitulo: sic Gonz. gl. 37. n. 2. Garc. 12. p. de ben. c. 2. n. 171. & seqq. Gracian. disc. forens. c. 174. n. 54. in fine. Aug. Barb. alleg. 66. n. 31.

7 Supradicta intelligenda sunt de vnione perpetua; secus de vnione temporali, seu ad vitam. Hanc enim Episcopus facere non potest, quia haec non est proprie vnio beneficiorum, sed illorum

illorum dispensatio. Non enim per hanc vnionem Ecclesiis pau- peribus prouidetur, sed per rationem: & ita tenet alios referens Sta- phileus de litter. grat. tit. de modis prouisionis. n. 19. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 84. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 152. Az. l. 6. c. 28. q. 17. Aug. Barb. alleg. 66. n. 8.

8 Rursus inquirimus an aliis praeter Pontificem & Episco- pum competat potestas vniendi beneficia spectato iure commu- ni, & dubitari potest de vicario generali Episcopi, de capitulo Sede vacante, de Legato a latere, de Arch. episcopo, ac denique de aliis praetatis iurisdictionem quali episcopalem habentibus comparatione beneficiorum sui territorij.

9 Et primo Vicarius generalis Episcopi ex vi vicariatus ne- quaquam habet Potestatem beneficia vniendi. Quia neque ha- bet potestatem beneficia conferendi, quod minus est: sic post alios antiquiores Rebuff. praxi beneficiar. tit. de vniionib. n. 37. Et tit. form. vicariatus. n. 102. l. 6. Azor. c. 28. q. 10. Sbrozcius de vi- cario Episcopi l. 2. n. 115. ad n. 20. usque ad 8. Et q. 16. n. Thom. Sac. l. 3. in decal. c. 29. n. 153. Aug. Barb. alleg. 66. n. 7. Aloyus Ricre- solus. 383. in prin. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 69. Gracian. discept. fo- ren. c. 27. m. 35. Quamuis contra sentiat Hieronym. Gabr. conf. 200. n. 3. l. 1. Mofedun. decis. 3. de offic. vicar. sed abique fudameto.

10 Quod si Vicario data sit potestas conferendi beneficia cum generali clausula, & ad omnia requirementa speciale mandatum. Aliqui Doctores tradiderunt concessam esse potestatem benefi- cia coniungendi; eo quod conferre voluntatis sit, coniungere vero necessitatis: sic Ca. l. 5. tit. de potest. legat. Rab. 1. n. 115. Sed necesse est omnino dicendum est; quia sub potestate conferen- di non comprehenditur potestas coniungendi, vt pote om- nino distincta. Neque etiam comprehenditur ex vi illius clau- sulae generalis: quia haec solum extenditur ad similia, non autem ad maiora expressis argum. cap. qui ad agendum de procurator. in 6. clem. eodem tit. Negati autem non potest vnionem beneficiorum dissimilem esse collationi, & esse quid maius, vt pote quae nequit fieri sine consensu capituli, & beneficii naturam immutat. Ergo ex potestate conferendi beneficia cum illa clausula genera- li, non inferitur potestas vniendi, & ita tenet Rebuff. tit. de for- ma vicariatus n. 102. Sbrozcius supra, ad n. 9. Garc. n. 69. Sanch. n. 154. Barb. n. 7. & alij apud ipsos.

11 De capitulo Sede vacante plures Doctores censent non posse beneficia vnire, eo quod non potest iuri Episcopali deroga- re, derogat autem beneficiorum vnione, siquidem illa facta Episcopus qui potestatem habet duo beneficia conferendi, vnum tantum conferre possit, aliud enim per vnionem extin- guitur. Praeterea quia capitulum non habet potestatem confe- rendi beneficia ad Episcopum pertinentia. Ergo neque habebit potestatem vniendi, quae maior est: sic Pavin. de officio. Et potest. capituli. 2. p. 73. ad n. 17. Ant. Euchus in instit. l. 1. tit. 9. n. 87. Az. 2. p. l. 1. c. 38. q. 9.

Probabilius tamen est hanc potestatem capitulo Sede vacante competere. Quia haec potestas est iurisdictionis non voluntariae sed necessariae; eo quod necessitate urgente orta ex necessitate Ecclesiae, vel euidenti ipsius vtilitate vnio facienda est, & non aliter. At capitulum Sede vacante succedit Episcopo in iis, quae pertinent ad iurisdictionem necessariam, imo ex plurium senten- tia succedit in iis, quae pertinent ad iurisdictionem siue voluntariam, siue necessariam. Ergo capitulum hanc vniendi pote- statem habet: & ita tenet Rebuff. tit. de vniionib. n. 36. Hoieda de incompatib. benef. 2. p. c. 3. n. 7. vers. similiter capitulum. Az. con- trariatus. 2. p. l. 6. c. 28. q. 9. Garc. 12. p. c. 2. n. 67. Sanch. in decal. l. 7. c. 29. n. 155. Aug. Barb. 3. p. de potest. Episc. alleg. 66. n. 5.

12 Neque obstant contraria; quia vnio beneficiorum non causat Episcopo praerudicium: est enim exercitium Episcopalis iurisdictionis, & licet faciat, vt Episcopus non possit post vnio- nem nisi vnum beneficium conferre: cum tamen seclusa vnione duo conferre possit non obinde perit ius aliquod, Episcopale quod in eo consistit, vt possit omnia beneficia sibi subiecta prouide- re. dum beneficij natam recipiunt: quae potestas non immuta- tur ex eo quod haec, vel illa beneficia extinguantur. Ad confir- mationem respondet, esse potestas vniendi maior sit, quam con- ferendi, quia tamen est necessitatis, & non voluntatis: & de cau- sa potest. capitulo Sede vacante competere, tamen non compe- tat potestas conferendi.

13 Aduertendum tamen est hanc vniendi potestatem capitulo competere, dum modo sibi beneficia non vnioat. Nam si Se- de plena non potest capitulum in sui fauorem praebere consensum ad vnionem: quia esset autoritate proprii factum & quasi in prop- ria causa ius dicere, element si vna. De rebus Eccles. non alienis. Minus poterit ea sibi beneficia vnire: & ita tenet, decilumque refert Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 68. Barboza alleg. 66. n. 5.

14 Legatus item a latere an possit beneficia prouinciae sibi demandatae vnire; Variant Doctores. Negant Innoc. in c. fin. de confirmat. vtili, vel inutili, ad finem Hostiensis n. 1. Iann. Andreas n. 2. Ant. n. vlt. Fedet. conf. 195. per totum. Marii. Socin. Senior du- bius est post. quaestionem late disputatam in c. sicut vnire de excessib. pralat. n. 3. q. 3. ad n. 9. Mouentur, ex dicto c. fin. de confirm. vtili, vel inutili, vbi reprobatum vnio facta a Legato a latere, se- cundo, quia haec potestas solum Episcopo videtur iure communi concessa dicto c. sicut vnire: vbi Episcopus, & Tertio Legatus a

latere derogare ius commune non potest; ac vnies beneficia videtur ius commune derogare; praeteribens casibus beneficio suum Rectorem, e. quia nonnulli, de clericis no resistendis, & prohibens ne ab illo abire, e. conuenerunt, eodem tit. Quarto Legatus potestas non extenditur ad derogandam Episcopalem autoritatem e. vlt. de religiosis domib. c. vlt. de confirmat. vtili, vel inutili, si ad vnionem beneficiorum extendere, Episcopali auctoritati derogaret: quidem priuaret Episcopum aliquo prouisione be- neficiorum in perpetuum. Ergo id facere non potest.

15 Nihilominus oppositum verius est. Quia Legatus a latere in prouincia sibi demandata est Ordinarius, & eandem cum Episco- po auctoritatem habet, vt saepe dictum est aliis relictis do- cetti, Garc. 12. p. de benef. c. 5. n. 283. Sanch. l. 3. de matr. disp. 9. n. 23. Cf. ergo Episcopus hanc habet potestatem, Legatus a latere illam habere debet: & ita tenet Abbasin c. sicut vnire de excessib. pralat. n. 5. Staph. de litter. grat. tit. de modis prouisionis. n. 20. Gab. de officio, vel potest. legat. l. 5. n. 40. Rebuff. in praxi beneficiar. de vnionib. n. 24. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 158. Garc. 11. p. c. 2. n. 65. Az. l. 4. c. 29. q. 14. Et l. 6. c. 28. q. 8. Aloy. Riccius in praxi furi. Eccl. decis. 492. in p. edit. Et in p. resol. 383. n. 2. Aug. Barb. alleg. 66. n. 4. & alij apud ipsos.

16 Neque obstant contraria. Non primum, quia in illo cap. fin. de confirmat. vtili, vel inutili, no reprobatum vnio facta a Legato: non enim ibi Legatus beneficia vnuit, sed consulti, respon- debat autem quod ex collatione facta collatiari praeterebat: scilicet ius exepriens in temporalibus, & spiritualibus ad Episco- po: quia, vt inquit ibi textus, iura, quae dicebantur deo, vt per collationes Legati, & confirmaciones apostolicas nec minuantur, nec laeduntur. Ad secundum nego, solum Episcopo hanc potestatem vniendi competere. Nam et si in c. sicut vnire, solum Episcopi me- ritio fiat, sub illo nomine quilibet iurisdictionem Episcopalem ha- bens comprehenditur. Quod ex eo patet. Nam competere Episco- po confirmatio, tamen si contractus non sit. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 147. Ad tertium nego vnionem beneficij ius commune deroga- re, sed potius ius commune hanc concedens facultatem extin- qui. Neque obstat culibet beneficio suum Rectorem colligari, & in eo eius praesentia expolulatio: quia hoc intelligitur, diu esse beneficij perferat, sed si per vnionem aliamque viam extin- guatur. Ad quartum nego vnionem esse derogationem iuris Episco- palis, aliis Legatus a latere conferens beneficia prouinciae sibi demandatae, iuribus Episcopalis derogat contra text. in cap. sua de confirmat. vtili, vel inutili, siquidem per collationem facta a Legato, cessat in Episcopo potestas beneficia illa conferendi, quae alias poterat. Sed quia haec cessatio est per exercitium iurisdictionis Episcopalis, ea de causa dici non potest iuribus Episco- palibus per eam derogari: sic dicendum est in vnione.

Dixi hac potestatem competere Legato a latere: quia hic po- test beneficia prouinciae sibi demandatae conferre, c. 1. de officio Legat. in 6. At reliquis Legatis, quibus ea potestas conferendi iure communi concessa non est, neque haec habent potestatem, & tri- dit alios referens Ga. 12. p. c. 2. n. 66. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 151.

17 De Archiepiscopo conueniunt Doctores, in sua propria dice- clesi posse beneficia vnire, sicut potest Episcopus. Quia verus Episcopus est in dioecesi Suffraganeorum nequaquam potest vnire illa beneficia no sicut illi subiecta, nisi in aliquibus casibus a iure expressis, quorum nullus potestas vniendi. Adde hanc potestatem esse potestatem iurisdictionis ordinariae, quam non habet Archiepiscopus in beneficia Suffraganeorum, quod manifeste colligitur ex c. sicut vnire de excessib. pralat. vbi ad. n. 25. vt e. vlt. Metro- politani de vnione beneficij Suffraganei nullius par- tur considerationis: ita pro certo tenet Abbas eo c. m. 4. Rebuff. in praxi beneficiar. de vnionib. n. 25. Et 30. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. q. 7. Hoieda de comp. benef. 2. p. c. 3. n. 7. Sanch. l. 7. c. 29. n. 156.

18 Denique de Abbatis, alijsq. Praetatis iurisdictionem quali Episcopalem habentibus dubitant. Doctores an habent potesta- tem vniendi beneficia sibi pleno iure subiecta? Et quidem sibi priuilegio, consuetudine immemoriali, aut quadragenaia cum titulo, sed omnes Doctores conueniunt hos Praetatos vnire posse. Quia haec potestas non sit iurisdictionis, praeteribit collatione potest. At secluso priuilegio, vel consuetudine immemoriali, communior sententia defendit nequaquam posse beneficia vnire: sic plures Doctores relati a Sanch. & Garc. lucis suam allega- dis. Mouetur ex c. sicut vnire, vbi vnio facta ab Abbate de benefi- cio sibi subiecto committitur Episcopo, vt eam inferret, si vnio- nem verius censio hanc potestatem huius Praetatis competere: tum quia in c. sicut vnire, ea de causa vnio illa ab Abbate facta mandat inferri, quia vnio facta abque consensu Episcopi non beneficium subiectum: Ergo a contrario si ex consensu Episco- pi vnio facta esset, vel beneficium illi subiectum non esset vnio valida foret. Tum quia huius Praetatis coequent ea quae sunt iurisdictionis Episcopalis haecque potestas ad iurisdictionem Episco- palem pertinet, siquidem competit Episcopo no concessio, sed solum confirmatio: & ita tenet Man Rodri. 3. q. 1. quae 80. art. 1. Garcia 12. p. c. 2. n. 72. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 106. & alij plures apud ipsos.

Qualiter supra dicti omnes hanc vnionem beneficiorum potestatem debeant, contatit explicatis conditionibus pro vnione requisitis.

DE CASTRIS PALMATORII

19 Prima ergo conditio est necessitas, vel utilitas Ecclesie, hanc autem esse omnino necessariam, vel vno valida sit, probat: *ex e. posuisti de prebendis. ibi: si evidens necessitas vel utilitas exigat; & tradant ibi communiter Doctores. Rebuff. tit. de vniome n. 38. Hojeda de incopatibilib. 2. p. c. 3. n. 8. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. q. 4. & 13. Garc. 12. p. de ben. c. 2. n. 180. Aug. Barb. alleg. 6. n. 21. Säch. l. 7. in decal. c. 29. n. 161. Necessitas est: si pabēda, cui faciēda est vno, careat sufficientibus redditibus ad alendū ministrum, vt expresse dicitur in dicto e. expouisti. ibi. de redditibus prebendarum suarum nequeant sustentari. Utilitas est, si ob tenuitate fructuum non inueniatur idonei ministri, qui beneficis deseruiant: sic habetur in suprad. e. expouisti. Azor. dicta. q. 13. Säch. n. 161. Barb. n. 22. Rebuff. & Hojeda supra. Ad vtilitatem pertinet argumentum diuini cultus: si enim facta vniome cultus diuinus augetur, sufficienter præbet causā vniendiscolligitur ex e. ex parte de consuet. & ex Trid. sess. 14. c. 9. de reformis. & tradit Säch. dicto c. 29. n. 161. Ex quo manifeste constat, dari legitimā causā vniendi aliquā beneficii conuencibus religiosorum, quia eorum vniome augetur diuini cultus. Sanch. alii relatis, dicto. n. 171.*

20 Vt autem hæc vno non solum licitè, sed valide fiat, debet præter, vniens causā cognitionem præmittere, aliā, cæco, irrationabili modo procedat, & absque potestate, cum non sit ei aliter potestas vniendi concessa: constat ex iis quæ diximus, trad. de legibus, disp. vlt. dispensat. pun. 13. & pun. 14. explicimus qualiter credendum sit prælato adhibuisse causæ cognitionem: ibi dicta confirmant in presenti sanch. dicto c. 29. n. 162. Garc. 2. n. 120. Barb. alleg. 6. n. 13. & 14.

21 Secunda conditio est, vt vocentur hi quorum interest, aliā nulla sit vno, & merito. Quia non debet fieri, si tertio iustum præiudicium generatur, clem. synica §. ad hæc, de statu Monach. consentit Trid. sess. 7. c. 6. de reformis, & tradit Rebuff. tit. de vniombus. n. 43. Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 14. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 161. Garc. 12. p. c. 2. n. 203. Aug. Barb. alleg. 6. n. 34.

22 Hi vero sunt primò patronus siue laici, siue Ecclesiasticos interior collator, seu elector, quia his omnibus per vniome notabiliter præiudicatur, siquidē ius quod possidet, exinguitur. Debet ergo vocari, vt sic vocari opponat cōtra vniome, si quid habet cōtra ex supradicta clem. & ex Trid. ibi & sess. 24. c. 25. sic Doctores nuper relati. Neque Episcopo afferet hori citatione fecisse creditur: nisi aliunde probat, aliā in voluntate Episcopi suum esse supradictis præiudicare. Garc. 12. p. c. 2. n. 213. Hi ergo vocantur, vt consensum præterant: quapropter absque eorum consensu nequit fieri vno, vt multis telat probat Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 167. & 178. Garcia 12. p. de benef. cap. 2. n. 205.

Solum in vniome faciēda per Legatum à latere est cōtrouersa. statan patronus Ecclesiasticus vocari debeat, & cōsentire: Negat Sanch. n. 169. alios referens. Quia huic patronatui Legatus derogare potest, & idem censet de patronatu layali ex sola consuetudine, præscriptione, aut priuilegio, quia natura patronatus Ecclesiastici immutatur, facit eum dilectus de iure patronat. c. dilectus de officio Legati. Sed cōtrarium verius censeo cum Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 221. quia nullibi est Legato potestas concessa derogandi huic patronatui in vniome beneficiorum. Nam esto data sit ad derogandum in prouisione, non inde inferretur in vniome, quæ titulum extinguit, & ius absorbet daram esse. Quod si vocati renuant venire, vel prætere consentium; poterit prælatus ad vniome procedere, probata prius, & per sententiam declarata necessitate, vel vtilitate. Quia tunc patronus collator, vel elector irrationabiliter dissentiat, vel cum vocati non comparent, censetur tacite consentire.

23 Præter supradictos nullus alius vocandus videtur. Non rector beneficij, si vno non sit effectum habitura durante eius vita, sed post mortem. Quia non præiudicatur, c. consuetudinis, de donationib. & clem. si vna de rebus Eccles. non alienad. & ibi Glossa. & caph. decis. 1078. Garc. 7. p. de benef. c. 2. n. 214. Säch. l. 7. c. 29. n. 171. Barb. alleg. 6. n. 36. Neque item vocandus est defensor beneficij, si vno faciēda est tempore vacationis, Quia defensoris constitutio pro distimbratione, & diuisione beneficij, illiusque alienatione requiritur, nō pro vniome. Säch. n. 71. Garc. 2. n. 215. Neque item debent vocari plebs: quia non præsumitur allegatura cōtra id quod sibi vtilis, & conuenientius sit, si tamen de facto vniome se opponat, audiēda est, & causa quā allegat examinanda; quia sua non leuiter interest bonum habere pastore. Garc. n. 219. Säch. dicto c. 29. n. 163. Barb. alleg. 6. n. 37. & alij apud ipsos. Desunio faciēda est per Legatum, seu ex commissione Pōtificis, aliqui relati a Garc. n. 221. existimant vocandum esse Episcopum, quia sua interest: sed per vniome priuere iure quod habet beneficia conferendi: Sed contrarium merito probat ibi Garc. n. 222. alios referens; quia hoc præiudicium ex natura vniomis nascitur, quam debet ipse ordinarius præstare.

24 Tercia conditio est, vt capituli cathedralis Ecclesie consentus accedat, c. pastoralis, de donationib. clem. si vna de rebus Ecclesie non alienad. & tradunt omnes in vniome faciēda per Episcopum. In vniome tamen faciēda per Legatum, seu ex commissione Pōtificis, communiter Doctores censent non esse consensum capituli requirendum. Quia cum capitulo consortium nō habet: sic pluribus fitur Garc. 12. de ben. c. 2. n. 150. & 151. at placet distinctio, quam adducit Sanch. lib. 7. in decal. c. 29.

n. 166. ex Mariano Socino Seniore c. sent. vniue. de excessib. prelat. tit. 6. com. l. 4. n. 115. nempe consensum capituli requiri, si Legatus vniat tanquam Ordinarius: quia tunc iura, & leges Ordinariis impostas videtur obligatus seruare: secus vero si vniat tanquam delegatus Pontificis, & nomine ipsius.

25 Ab hac obligatione requiritur consensum capituli excusari potest Episcopus consuetudine immemoriali, aut quadragenaria cum titulo; quia videtur esse præscriptio: sic aliis relatis Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 152. qui addit his regnis esse præscriptam consuetudinem generalem, qua derogatum est huic obligationi requirendi consensum capituli.

Secundo excusari Episcopus potest, capitulum requisitum nollet absque causa legitima præbere consensum, tunc enim posset Episcopus ad vniome procedere, tamen capituli consensus non accedat, quia non est priuandus Episcopus potestate vniendi, quam habet ob contradictionem irrationabilem capituli. Credo tamen prius capitulum compellendum esse quoad fieri possit, vt consentiat. At si eius consensus, obtineri non possit, poterit ad vniome procedere, sic Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 12. Rebuff. reg. 21. Cancell. gloss. 11. n. 3. Mat. Socin. Senior. c. sent. vniue. tit. 6. com. l. 1. n. 92. Säch. l. 7. in decal. c. 29. n. 164. vbi aduertit cū Mariano Socino, existente iusta causa contradicendi, vniome contradictionem sufficientem esse ad impediendam vniome.

26 Sed ob dubium, an hic consensus capituli præcedere debeat vniome, an satis sit vt subsequatur? Communior sententia defendit fat esse subsequi, sicuti de consensu patroni, electoris, & similibus dictum est: sic Boerius decis. 345. n. 3. & 4. Rebuff. dicta reg. 21. Cancell. gl. 11. n. 20. Hoj. de incomparib. ben. 2. p. c. 3. n. 9. Säch. l. 7. c. 29. n. 165. Azor. q. 12. in fine. Garc. 12. p. de ben. c. 2. n. 147. & alij apud ipsos. Et probari videtur ex textu in e. cū nos de his que sūt à prelato sine consensu capituli: ibi: certū est cōcessionē illā non tenere, quā reclamāre capitulo per prædecessorem tuū constat factā fuisse, nisi eam rectā postmodū habisset. Item ex textu in c. iura de iure patronat. vbi religiosi non possūt retinere Ecclesie sibi à laicis concessas, nisi diocesani consensu accedat.

Ceterum verius credo, consensum capituli tempore vniomis adesse debere. Quia est ad valorem, & substantiam vniomis requisitus. Neque obstat fat esse consensum patroni subsequi, Quia cum in eius fauorem admittatur, mirum non est, si sufficiat subsequi. Et idem est de consensu diocesani, de quo in cap. cura de iure patronat. Idem de consensu capituli in alienatione rerum Ecclesie, de qua in cap. cum nos. In his enim fat esse consensum subsequi, quod in eorum fauorem introductus sit. At capituli consensus non in gratiam capituli, de cuius præiudicio in vniome non agitur, sed in gratiam Ecclesie, per passim, & retinere vniomes sicut requisitus est; eaque de causa adesse debet tempore vniomis: sic Barf. cons. 8. l. 2. n. 14.

27 Hinc oritur quædam differentia maxime notanda inter alienationem rerum Ecclesiasticarum, & beneficiorum vniome, nempe in alienatione rerum Ecclesiasticarum nullitatem alienationis ob defectum consensus, aliarumque solemnitatum posse ab ipsa Ecclesia, & non ab alio allegari; quia in eius fauorem est nullitas introducta. At nullitatem vniomis ob defectum consensus capituli posse à quocunque allegari, Quia non in gratiam capituli, sed in gratiam Ecclesie, & pro illius recta gubernatione introducta est: sic bene notauit Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 164.

28 Quarta conditio est requisita, vt exprimat verus valor beneficij vniendi, & eius cui est faciēda vno. Aliter enim constare non poterit vniome necessitatem, vel vtilem esse haberet reg. Cancell. 21. de vniombus. Hoc tamen intelligi debet in vniome, quæ postulat faciēda à Pontifice, vel eius Legato. Quia valorem beneficiorum ignorant, Secus de faciēda ab Ordinario, cui valor beneficij satis perspicuus præsumitur: sic Rebuff. supradicta reg. Cancell. 21. gloss. 1. & seqq. Sanch. l. 7. c. 29. numer. 178.

29 Quinta conditio ab aliquibus in vniome beneficiorum expostulata, est tractatus in alienatione rerum Ecclesiasticarum requisitus. Quia est quedam rei Ecclesiasticæ alienatio, sic Abbas cons. 106. n. 3. & 4. l. 2. Sed merito à reliquis Doctoribus hæc conditio non admittitur: quod nullus sit textus eam præscribens. Nam in clem. 2. de rebus Eccles. non alienad. solius capituli consensus, non tractatus requisitus est. Vno autem beneficiorum licet sit aliquo modo alienatio, non est tamen verè, & propriè, & consequenter conditiones alienationis subire non debet: ita tenent Boerius decis. 345. n. 2. Pavin. de officio. & potest. c. Sede vacante 2. p. q. 3. n. 22. Rebuff. reg. Cancell. 21. gloss. 11. n. 3. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 171. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 146. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. n. 9. q. 12. & alij apud ipsos.

§. III.

Qualiter beneficia spectato nouo iure Trid. vniui possint.

- 1 Expenditur decretum, sess. 7. c. 4.
- 2 Qualiter vniomes facte ante concilium examinanda sunt iuxta decretum, sess. 7. c. 6.

3 Expen-